

Aan de Colleges van de Avaalex – gemeenten

Datum 18 oktober 2019
Behandeld door N. Dukker
Kenmerk 2019117

Onderwerp: Governance Avaalex

Geachte collegeleden,

In de Avaalex bestuursvergaderingen van 27 september en 18 oktober jl. is het bestuur Avaalex tot een besluit gekomen ten aanzien van de toekomstige governance van Avaalex. In deze brief informeren wij u hierover en geven we inzicht in de afwegingen die hebben geleid tot het onderliggende besluit. Wij verzoeken u deze brief ter informatie door te geleiden naar uw gemeenteraad.

Inleiding

In juli 2019 zijn de gemeenteraden van de Avaalex gemeenten geïnformeerd over het standpunt van het bestuur van Avaalex inzake de toekomstige governance. Aansluitend zijn de raden gevraagd het bestuur te informeren over hun wensen en bedenkingen naar aanleiding van dit standpunt. Op basis van de ontvangen reacties is besloten een tussenstap in te bouwen om in een verdere uitwerking van het voorstel in te kunnen gaan op vragen die leefden binnen de raden en die verwoord zijn in de ontvangen wensen en bedenkingen.

Afwegingen bestuur

Mede op basis van deze verdere uitwerking van het voorstel, concludeert het bestuur Avaalex dat op dit moment onvoldoende urgentie is om in de governance-discussie rond Avaalex de voorgenomen vervolgstap naar de BV te zetten.

De volgende afwegingen hebben daarbij een rol gespeeld:

- Het bestuur constateert dat de Avaalex organisatie afgelopen jaar een positieve ontwikkeling heeft doorgemaakt. Het bestuur is, mede door het huidige BVO-model, beter in staat geweest Avaalex effectief te besturen. Deze positieve lijn zet het bestuur graag voort waarbij ook binnen de rollen van de eigenaars en opdrachtgevers nog ruimte is voor ontwikkeling. Dit sluit ook aan bij de ontvangen bedenkingen die erop wijzen dat er nog onvoldoende ervaring is opgedaan in het huidige model om nu al te concluderen dat het wenselijk is om over te gaan tot een nieuwe vorm van governance. De verdere ontwikkeling van de rol van de opdrachtgevers biedt tegelijkertijd meer ruimte om te sturen op kwaliteit van de dienstverlening.

- Er is samenloop met inhoudelijke vraagstukken op het gebied van afvalinzameling en verwerking. Het is gewenst om nu de focus te houden op de inhoudelijke opdracht van Avaalex en de ontwikkelvraagstukken die gezamenlijk met de opdrachtgevers moeten worden opgepakt. Deze hebben tot doel de inzameling van afval effectiever en efficiënter te maken. Bijvoorbeeld de dossiers die rechtstreeks bijdragen aan het realiseren van de duurzaamheidsdoelstellingen zoals HNI en nascheiding (in combinatie met de aanbesteding restafval 2021). En de dossiers die bijdragen aan efficiënter inzamelen zoals zijbelading en routeoptimalisatie. De inzet op de uitwerking van een nieuwe governance leidt af van deze dossiers zowel voor het bestuur als de directie Avaalex. Anderzijds kunnen binnen de huidige governance, deze dossiers nu ook goed in samenspraak met de opdrachtgevers opgepakt worden door Avaalex.
- Het uitgewerkte voorstel voor een governance waarbij de bedrijfsactiviteiten van Avaalex worden ondergebracht bij een BV laat zien dat de omvorming in principe te realiseren is, maar gepaard gaat met mogelijke consequenties die de verbetering van de bedrijfsvoering ook kunnen compliceren. Juist op een moment dat met de PDC en de DVO's verdere stappen worden gezet in het kader van de professionalisering van de organisatie. De balans opmakend is er nu geen beeld dat de mogelijke voordelen van omvorming opwegen tegen deze consequenties.
- De raden wijzen daarbij met name ook op de onzekere consequenties (en daarmee risico's voor de gemeenten) op financieel vlak en de onwenselijkheid van hogere kosten voor de burgers als gevolg van de omvorming. Ook na uitwerking van het voorstel blijven deze onzekerheden bestaan (fiscaal en met betrekking tot leningen). Het bestuur van Avaalex onderschrijft deze bedenkingen, zeker gezien de druk op de kosten voor afvalverwerking in het algemeen (breder dan de kosten voor Avaalex). Het bestuur acht het niet wenselijk om Avaalex en de gemeenten nu te confronteren met onzekere extra kosten (tijdelijk en structureel) en nog onbekende besparingen die met omvorming samen kunnen gaan. Gezien ook de bedenkingen van de gemeenteraden geeft het bestuur nu prioriteit aan de opdracht van de directie om de bedrijfsprestaties en daarmee de efficiency te verbeteren.

Het bestuur concludeert dat binnen de huidige governance voldoende ruimte is om de voorliggende vraagstukken aan te pakken. Dit komt mede door de bereidheid van alle partijen, zowel het bestuur als de opdrachtgevende wethouders en de directie Avaalex om binnen dit model constructief samen te werken aan de toekomst. Komende jaren zullen wij als bestuur verder blijven werken aan de ontwikkeling van Avaalex en voor het einde van deze bestuursperiode samen met de directie Avaalex wederom de vraag stellen of de huidige governance van de BVO passend is voor de verdere toekomst.

We zullen dan gericht kijken naar de ervaringen van de komende jaren, ten aanzien van:

- *prestaties* (financieel en inhoudelijk); zijn de gewenste resultaten behaald binnen deze governance-vorm of waren er belemmeringen in het huidige model die dit in de weg stonden;
- *professionalisering* van de verschillende rollen en het samenspel hiertussen; heeft de doorontwikkeling geleid tot verbeterde besturing? Ieder vanuit zijn rol of is het wenselijk een professionele sturing door een RvC toe te voegen en wat leert dit voor de taakverdeling tussen directie/bestuur/RvC?
- *mogelijkheden van samenwerking* ter versterking van de positie van Avaalex; heeft de governance op enige wijze belemmerend gewerkt voor gewenste samenwerkingsmogelijkheden?

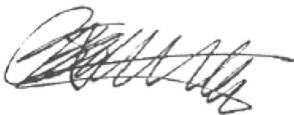
Gezien het feit dat de governance-discussie al lang loopt, is het goed om nu als bestuur expliciet een keuze te maken om de BVO als meest optimale governance voor de huidige situatie aan te merken. Dit geeft de organisatie en omgeving de rust de focus te leggen op de vraagstukken waar het nu echt om draait en waar we samen voor verantwoordelijk zijn.

Dit overwegende maakt dat het bestuur het volgende besluit heeft genomen:

1. de huidige governance ten minste de komende twee jaar te behouden;
2. over twee jaar door dit bestuur een balans op te laten maken van de ervaringen binnen de huidige governance en op basis hiervan een besluit te nemen of de in deze vergadering (nb 27 sept 2019) voorgestelde governance-wijzigingen alsnog doorgevoerd moet worden of dat de huidige governance als bedrijfsvoeringsorganisatie in stand wordt gehouden;
3. Avaalex te vragen de ontwikkelagenda voor komende jaren op te stellen op het gebied van:
 - de bedrijfsvoering en efficiencymogelijkheden;
 - doorontwikkeling van het opdrachtgever-opdrachtnemer model (o.a. pdc/kostprijs/informatie en rolinvulling actoren);
 - de innovatie van de dienstverlening (o.a. dossier aanbesteding restafval/nascheiding en zijbelading).

We vertrouwen erop u hiermee voor dit moment voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,
namens het Bestuur Avaalex

S. Brandligt
voorzitter

N. Dukker
secretaris-directeur